

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 267 / D.P.S.G.
DATA 10.04.2008

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
224, 18.04.2008

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind exploatarea resurselor naturale ale României în concordanță cu interesul național*, inițiată de 19 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PRM (Bp. 24/2008).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propun unele măsuri de protecție în vederea exploatării raționale a resurselor minerale ale României, scop în care se prevede ca toate contractele de concesiune sau închiriere a acestor resurse să se aprobe numai prin lege.

Potrivit art. 2 alin. (1) din propunerea legislativă, în termen de 60 de zile de la adoptare, Guvernul va prezenta spre dezbatere în Parlament un raport privind resursele naturale ale țării care au fost înstrăinate, concesionate sau închiriate în perioada 1990-2007.

II. Propuneri și observații

1. Cu privire la operațiunile juridice propuse a fi aprobate prin lege conform art. 1, considerăm că nici contractele de concesiune și nici cele de închiriere preconizate nu pot avea drept obiect resursele minerale utile, ci numai, așa cum se întâmplă în prezent, activitatea publică de punere în

valoare a acestora, respectiv prospecțiunea, explorarea sau exploatarea acestora.

Mai mult, menționăm că aceste bunuri nu pot constitui obiectul unui contract de închiriere, întrucât la finalizarea contractului substanța bunului închiriat va fi total sau parțial consumată, fără posibilitate de restituire a lucrului în starea în care l-a primit sau de restituire a unor bunuri de același gen.

În sistemul legislativ actual punerea în valoare a resurselor minerale utile se realizează și prin emiterea de către autoritatea competentă de permise de exploatare și permise de prospecțiune, acte unilaterale pentru care propunerea legislativă nu stabilește nici un fel de regim juridic.

În ceea ce privește dispoziția de fond a propunerii legislative, respectiv aprobarea exclusiv prin lege a „*contractelor de concesiune sau închiriere*”, considerăm că acesta nu poate fi susținută.

Această cerință, indiferent că va fi considerată ca fiind o condiție de intrare în vigoare a actelor de concesiune ori de validitate a acestora, cu certitudine va conduce la o birocratizare excesivă a punerii în valoare a resurselor minerale utile ale statului român, consecința directă constând în avizarea/adoptarea actelor de aprobare a concesiunii într-un timp mult mai îndelungat față de situația actuală.

Contractele de concesiune sau închiriere, ca oricare alte contracte civile, constituie legea părților, așa cum prevede și art. 969 și art. 970 din Codul civil. Astfel, clauzele stabilite în contract privesc numai părțile contractante care prin semnarea acestuia își asumă și drepturile și obligațiile pe care au înțeles să le stipuleze de comun acord.

Față de cele menționate, considerăm că aprobarea numai prin lege a contractelor menționate nu este conformă cu principiile de drept.

2. Precizăm că, la acest moment, ulterior aderării României la Uniunea Europeană, procedura de atribuire a concesiunii, opozabilă terților, este una administrativă, contractul de concesiune este și el unul administrativ, inclusiv procedura de soluționare a litigiilor va fi de contencios administrativ.

În situația aplicării prevederilor art. 1 s-ar impune modificarea *Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare*, iar legiferarea concesiunilor ar fi o procedură care va întârzia mult regimul de punere în valoare a resurselor.

Considerăm că legea propusă nu se vrea a fi o lege de protecție în vederea exploatării raționale a resurselor minerale ale României, ci un act normativ de control a ceea ce s-a exploatat până acum. Or, există suficiente

pârghii pentru Parlamentul României de a solicita un control asupra contractelor deja încheiate în acest sens, dacă există temerea că s-au încheiat cu încălcarea prevederilor legale, eventual, Parlamentul poate să aprobe prin lege un contract-cadru cu elemente generale și obligatorii pentru aceste tipuri de contracte.

În consecință, considerăm că instituirea unei proceduri de aprobare la nivel de lege ar genera o încetinire în procesul de exploatare eficientă și rațională a resurselor naturale potrivit interesului național, ceea ce ar genera, implicit, cheltuieli suplimentare cu administrarea acestor resurse de către statul român pentru perioada de timp aferentă procesului de legiferare, practic anevoios și greoi, pentru fiecare contract de concesiune în parte.

De asemenea, Parlamentul poate solicita Guvernului informații de natura celor de la alin. (2) și alin. (3) ale art. 2 din propunerea legislativă în baza alin. (1) al art. 111 din Constituție, republicată, care prevede că *„Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, (...)”*.

3. În ceea ce privește normele juridice propuse la art. 2, considerăm că trebuie avut în vedere faptul că resursele minerale utile constituie obiectivul exclusiv al proprietății publice, astfel că nu se poate discuta despre *„înstrăinarea”* acestora, ele rămânând, inclusiv pe perioada concesiunii activității miniere, în domeniul public al statului.

Obligația instituită în sarcina Guvernului prin prevederile art. 2 alin. (1) nu poate fi considerată decât de la data eventualei intrări în vigoare a actului normativ, și, în niciun caz, de la data adoptării acestuia, așa cum se dispune prin propunerea legislativă.

4. Referitor la obligația Guvernului, prevăzută în textul propus pentru art. 2 alin. (3) privind precizarea pentru fiecare contract în parte a conformității sau neconformității lui cu legislația în vigoare la momentul semnării și a oportunității încheierii unui asemenea contract, subliniem faptul că această obligație a fost îndeplinită la momentul semnării respectivelor contracte, astfel încât aceasta nu se mai justifică. În sensul întăririi ideii de legalitate a contractelor de concesiune, menționăm faptul că acestea sunt aprobate prin hotărârile Guvernului și își produc efecte din momentul publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii de aprobare a lor, fiind astfel supuse controlului de legalitate al Guvernului.

5. Cu privire la măsura rezilierii, prevăzută la **art. 3**, considerăm că aceasta nu poate fi instituită în cazul constatării inoportunității deciziei de „*semnare*”, știut fiind faptul că această modalitate de anulare/desfacere a contractului poate fi, în principiu, numai judiciară și intervine în cazul contractelor sinalagmatice în situația în care una dintre obligațiile reciproce nu a fost executată.

Sanctiunea civilă a rezilierii intervine în cazul neexecutării culpabile a unui contract cu executare succesivă. Așadar, în cazul nerespectării legislației în vigoare în momentul încheierii unui contract, nu intervine în niciun caz sanctiunea rezilierii care presupune un act juridic valabil încheiat, ci sanctiunea nulității care presupune un act juridic încheiat cu nerespectarea unei condiții de valabilitate.

Pe de altă parte, oportunitatea sau inoportunitatea semnării unui anumit contract nu este o cauză de nulitate absolută sau relativă a unui act juridic civil.

Mai mult, față de natura juridică a licențelor de concesiune, respectiv aceea de acte administrative asimilate (conform art. 2 alin. (1) lit. c) din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*) controlul de legalitate al acestora poate avea în vedere numai acele acte de concesiune pentru care nu s-a împlinit termenul de sesizare a instanței instituit prin această lege, respectiv un an de la data emiterii actului.

Totodată, considerăm că nu se justifică existența în prevederile **art. 3** a referirilor legate de nerespectarea legislației în vigoare la încheierea contractelor, precum și mecanismele pentru restabilirea situației juridice corecte și a recuperării daunelor, având în vedere că hotărârile Guvernului au fost adoptate după avizarea prealabilă a notelor de fundamentare de către Ministerul Justiției.

6. Art. 4 alin. (3) trebuia să includă și tipurile de resurse care prezintă o importanță deosebită pentru economia și interesele naționale sau criteriile de delimitare a acestora. De asemenea, acest alineat trebuia să conțină precizări care să reglementeze modul de exploatare și valorificare a acestor resurse, în condițiile în care acestea nu vor fi concesionate, prin excluderea de pe lista resurselor naturale ce urmează să fie concesionate sau închiriate prin licitație publică.

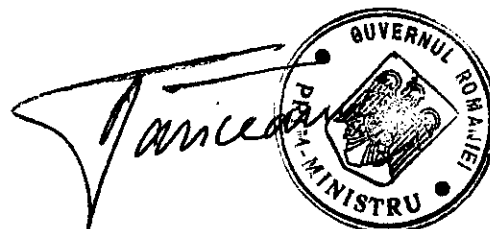
7. Sub aspectul formei, semnalăm faptul că textul **art. 5** contravine normelor de tehnică legislativă instituite de art. 57 alin. (1) și art. 63 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru*

- *elaborarea actelor normative, republicată*, în sensul că nu se arată în mod expres și formal care sunt textele de lege modificate și care va fi noul cuprins al acestora, aspect valabil și cu privire la abrogările dispuse și în cazul cărora nu sunt precizate expres dispozițiile normative vizate, prin menținerea tuturor datelor de identificare a acestora.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Tăriceanu". To the right of the signature is a circular official seal. The seal features the coat of arms of Romania in the center, surrounded by the text "GUVERNUL ROMÂNIEI" at the top and "PRIM-MINISTRU" at the bottom.

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului